

FAKTY

Dwumiesięcznik
informacyjny Nr 5/2013

UIMP

A portrait of Professor Maria Siemionow, a woman with short blonde hair, wearing a black academic cap and a black gown with a decorative cord. She is looking slightly to the right of the camera with a neutral expression. The background is blurred, showing green foliage and a dark structure.

Doktor honoris causa
profesor
Maria Siemionow

Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

DrGift

Zapraszamy do
sklepu internetowego!

cena
11,90zł

cena
39,90zł

cena
2,90zł

cena
39,90zł

cena
10,50zł

<http://inkubatormedyczny.pl>

s. 4

s. 6

s. 8

s. 13

Fakty

Poznańska Inauguracja Akademicka	4
„Každy początek to tylko ciąg dalszy”	6
Doktorat honoris causa dla profesor Marii Siemionow.....	8
Jubileusz Studium Języków Obcych.....	10
Współczesne kierunki rehabilitacji.....	11
Spotkanie hematologów.....	12
Kongres Polskiego Towarzystwa Badań Układu Nerwowego.....	13
Święto Aptekarzy.....	14
Nagroda dla dr Bartłomieja Malinowskiego.....	15
Nowatorskie operacje kręgosłupa.....	16
Jakość życia niepełnosprawnych dzieci.....	17
„PARAMEDYK 2013”.....	18
Wygrać z próchnicą.....	19
O tajemnicach ludzkiego ciała.....	20
Odnowienie dyplomów lekarskich.....	21
Nominacje profesorskie, habilitacje, doktoraty.....	22
Laureatka konkursu foto.....	22
Wspomnienie.....	23

Szanowni Państwo,

W tym roku, po raz pierwszy, odbyły się dwie inauguracje roku akademickiego: jedna wspólna dla wszystkich publicznych uczelni Poznania i druga na naszym Uniwersytecie. Gościem pierwszej był Prezydent RP Bronisław Komorowski, który w swoim wystąpieniu mocno podkreślał rolę międzyuczelnianej współpracy, poznańskie praktyczne i oszczędne działanie, które w obliczu kryzysu gospodarczego i demograficznego jest nie do przecenienia. Taka pochwała z najwyższych szczytów władzy to dla środowiska akademickiego duża satysfakcja. Nie zmienia to jednak faktu, że z wyzwaniem, o którym mówił Prezydent RP uczelnie będą musiały radzić sobie same.

Dla prawie 1800 studentów, którzy rozpoczęli naukę w naszej uczelni nadszedł czas wyczerpanej pracy. Po to, by dołączyć za kilka lat do grona najlepszych absolwentów i zdać Lekarski Egzamin Końcowy z takim wynikiem jak dzisiejsi absolwenci: najlepiej

w Polsce! To wielki sukces świadczący o determinacji, wytrwałości i pracowitości studentów ale i o zaangażowaniu wykładowców. Człowiekiem sukcesu, jest

profesor Maria Siemionow, która odebrała tytuł doktora honoris causa naszej uczelni. To najwyższe wyróżnienie przyznano jej za wielki dorobek naukowy, wybitne osiągnięcia w dziedzinie transplantologii a także i za to, że jest niestrudzonego ambasadorem polskiej nauki i swojej macierzystej uczelni. Rok akademicki zaczął się więc uroczystymi wydarzeniami najwyższej rangi. Na nowe trzeba będzie zapracować.

Fakty UMP

Dwumiesięcznik informacyjny Nr 5/2013, Rok XIII, ISSN 1899-2978

Redaktor naczelna: Helena Czechowska

Współpraca: Exemplum (opracowanie komputerowe),

Dominika Bazan (dział promocji), Mirosław Baryga (fotografie)

Adres redakcji: DS Aspirynka, ul. Rokietnicka 6, 60-806 Poznań

tel./fax.: 061 658 41 03, e-mail: fakty@ump.edu.pl

Wydawca: Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

ul. Fredry 10, 61-701 Poznań

Druk: Zakład Poligraficzny Moś i Łuczak, Poznań

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo

do redagowania i skracania nadesłanych tekstów.

Numer zamknięto 5 września 2013, nakład 800 egz.

© Copyright by Fakty UMP, UMP

HELENA CZECHOWSKA

Poznańska Inauguracja Akademicka

To pierwsze takie wydarzenie będące dowodem integracji poznańskiego środowiska akademickiego, kolejny krok we współpracy międzyuczelnianej. 1 października w Sali Ziemi Międzynarodowych Targów Poznańskich osiem uczelni zainaugurowało razem nowy rok akademicki.

Patronem tego bezprecedensowego wydarzenia był Prezydent RP Bronisław Komorowski. Przemawiając podczas uroczystości podkreślił, że 128 uczelni publicznych i 340 niepublicznych to wielki dorobek Polski niepodległej. Ale nadszedł czas, żeby ten sukces ilościowy zamienić w sukces jakościowy.

Zwiększona konkurencja zmusza do lepszego wykorzystania tego potencjału. Ta polska – polska konkurencja powinna być impulsem prorozwojowym. Prezydent RP dziękował poznańskiemu środowisku akademickiemu za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i mądrą politykę inwestycyjną. To wielkie

Prezydent RP Bronisław Komorowski

Prezydenta RP wprowadzają na uroczystość rektor UAM prof. Bronisław Marciniak i prezydent Poznania Ryszard Grobelny

Władze naszej uczelni

osiągnięcie, że rektorzy poznańskich uczelni chcą współpracować, myślą praktycznie i oszczędnie, rozumieją, że także na gruncie akademickim „duży może więcej”. Kryzys demograficzny jest faktem. Poznań ze swoją tradycją racjonalnego myślenia zdaje się być „mądry przed szkodą” – mówił Prezydent.

Minister nauki i szkolnictwa wyższego prof. Barbara Kudrycka w swoim wystąpieniu gratulowała poznańskiemu środowisku naukowemu wyzbycia się indywidualnych ambicji na rzecz wspólnego dobra. Uczestnicząc z dumą w tym przedsięwzięciu – powiedziała minister.

Wspólna inauguracja miała bardzo uroczysty charakter. Na scenę wprowadzono sztandary wszystkich uczelni, rektorzy zasiedli przy wspólnym stole prezydyjnym. Całości przewodniczył prof. Bronisław Marciniak, rektor UAM i przewodniczący Kolegium Rektorów. W swoim wystąpieniu przedstawił bogate naukowe tradycje Poznania. Zaakcentował fakt, że poznańskie środowisko akademickie to ogromny potencjał. Świadczą o nim czołowe miejsca w różnych rankingach zajmowane corocznie przez nasze uczelnie. Wspólna inauguracja roku akademickiego jest przypieczętowaniem codziennej międzyuczelnianej współpracy, o której świadczą między innymi wspólne kierunki studiów, interdyscyplinarne granty, centra badawcze. Po prostu dzielimy się dobrymi praktykami. Tylko razem możemy pokonać wyzwania jakie stawia przed nami spowolnienie gospodarcze i kryzys demograficzny. Może ziści się marzenie o plurali-

Rektorzy uczelni publicznych Poznania

stycznej federacji uniwersyteckiej. Wówczas stalibyśmy się partnerem najlepszych jednostek naukowych na świecie – mówił rektor Marciniak.

Prezydent Poznania Ryszard Grobelny, rozpoczynając swoje wystąpienie, przywołał myśl Eurypidesa: „między przyjaciółmi wszystko wspólne być powinno”, która bardzo celnie oddaje ideę integracji poznańskich uczelni publicznych. Czuję dumę, gdy mówię akademicki Poznań – powiedział prezydent – nasze uczelnie należą do najlepszych w kraju, stanowią o prestiżu miasta i są gwarancją rozwoju. Co czwarty mieszkaniec Poznania jest studentem. Poznańskie uczel-

nie są integralną częścią miasta, bez nich trudno sobie wyobrazić przyszłość.

Potwierdzeniem słów prezydenta Grobelnego był film, którego projekcja była prezentacją dokonań akademickiego Poznania. Każda z uczelni biorących udział we wspólnej inauguracji mogła pochwalić się największymi osiągnięciami.

Uroczystej immatrykulacji dokonali rektorzy poszczególnych uczelni. Wśród grupy studentów naszą uczelnię reprezentowali Julita Hapko i Kacper Naglik, to oni, podczas tej wyjątkowej uroczystości, z rąk rektora prof. Jacka Wysockiego odebrali indeksy.

Zgodnie z akademicką tradycją uroczystość kończył wykład inauguracyjny. Wygłosił go profesor Andrzej Legocki z Polskiej Akademii Nauk. Mówił o współczesnym rozumieniu polskości.

Niewątpliwym atutem wspólnej inauguracji był występ połączonych chórów akademickich oraz koncert Orkiestry Symfonicznej Akademii Muzycznej którego solistką była wybitna, światowej sławy skrzypaczka, Agata Szymczewska.

HELENA CZECHOWSKA

Zaproszeni goście

Poczty sztandarowe

„Każdy początek to tylko ciąg dalszy” ...

J

Jest tylko jeden taki dzień w roku, kiedy świętuje cała nasza społeczność – to dzień inauguracji roku akademickiego. Dla studentów pierwszego roku rozpoczyna się nowy, pełen niespodzianek etap w życiu, dla innych zaczyna się kolejny rok nauki, a jeszcze inni myślą już o dyplomie.

Uroczystość inauguracyjna, poprzez jej tradycyjną formę i oprawę, to także dla uczestników życia akademickiego coś stałego, odmierzającego rytm życia uczelni.

„Każdy początek to tylko ciąg dalszy...” – te słowa Wisławy Szymborskiej przytoczone przez rektora prof. Jacka Wysockiego idealnie oddają sens i nastrój inauguracyjnej uroczystości.

Rektor, najpierw powitał licznie zgromadzonych gości, a później przedstawił osiągnięcia i plany na nadchodzący rok. Podkreślił, że uczelnia to przede wszystkim ludzie – wspólnota uczących i nauczanych. W tym roku dołączy do niej grono 1600 studentów pierwszego roku i 181 osób z 19 krajów świata uczących się w języku angielskim.

Rektor profesor Jacek Wysocki

Profesorowie Witold Woźniak, Władysław Manikowski i Maciej Gembicki laureaci Złotego Lauru Akademickiego

Zaproszeni goście

To są najlepsi z najlepszych, którzy musieli sprostać wysokim wymaganiom podczas rekrutacji. To daje gwarancję, że będą dobrymi studentami i znakomitymi absolwentami, tak jak ci, którzy uzyskali najwyższą średnią na wrześnieowym Lekarskim Egzaminie Końcowym. Egzamin zdało 96,7 procent lekarzy posiadających dyplom naszej uczelni, wyprzedzając absolwentów Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Nasi absolwenci najlepiej wypadli w grupie osób, które ukończyły studia w ciągu ostatnich 2 lat, tak jak i w kategorii osób, które zdawały LEK po raz pierwszy. Tak wysoki poziom wiedzy jaki reprezentują nasi absolwenci dobrze świadczy o ich pracowitości, ale także o jakości nauczania na naszej uczelni.

Stałym punktem uroczystości inauguracyjnej jest przyjęcie do społeczności akademickiej nowych studentów. Powitał ich rektor do spraw studenckich prof. Edmund Grześkowiak. Po uroczystym ślubowaniu studenci z rąk rektora i prorektora odebrali indeksy. Ślubowanie studentów programów anglojęzycznych przyjął prorektor, dyrektor Centrum Nauczania w Języku Angielskim prof. Grzegorz Oszkinis.

Inauguracja roku akademickiego jest też okazją do wręczenia nagród i wyróżnień. Nagrodę Ministra Zdrowia pierwsze-

Immatrykulacja studentów zagranicznych

go stopnia za całokształt dorobku otrzymał prof. Marek Spaczyński. Nagrodę zespołową otrzymał zespół w składzie: Prof. Marek Ruchała, dr Ewelina Szczepanek -Parulska, prof. Jerzy Sowiński, prof. Marek Dedecjus i dr Małgorzata Gietka-Czernel. Nagrodę organizacyjną pierwszego stopnia Minister Zdrowia przyznał profesorowi Andrzejowi Marszałkowi. Swoje tytuły Amicus Studio sus ulubionym wykładowcom przyznali studenci. Najwyższe honorowe wyróżnienie naszej uczelni – Złoty Laur Akademicki trafił do rąk profesorów: Macieja Gembickiego, Władysława Manikowskiego i Witolda Woźniaka.

Za wybijającą się judymowską postawę moralną i społeczną, stanowiącą przykład postępowania etycznego w działalności opiekuńczej wobec ludzi chorych i cierpiących a w szczególności za szerzenie zasad poszanowania godności osoby pacjenta pośród młodzieży akademickiej i personelu medycznego, Medal im. Karola Marcinkowskiego otrzymał doktor filozofii i lekarz medycyny ojciec Karol Meissner. Nagrodę pierwszego stopnia im. Władysława Biegańskiego za wybitne osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze otrzymał prof. Jerzy Sokalski i dr Józef Dylewski.

W dalszej części uroczystości 24 osobom wręczono dyplomy doktora habilitowanego.

Wykład inauguracyjny na pt. „Child health research-a cornerstone for building population health” wygłosił Berthold Koletzko z Centrum Klinicznego Uniwersytetu w Monachium.

Radosne Gaudeamus w wykonaniu chóru akademickiego zakończyło uroczystość inauguracyjną.

HELENA CZECHOWSKA

Immatrykulacja

Wykład inauguracyjny wygłosił profesor Berthold Koletzko

Doktorat honoris causa dla profesor Marii Siemionow

Profesor Maria Siemionow

W

W sali czerwonej Pałacu Działyńskich, 7 października, odbyła się uroczystość nadania tytułu doktora honoris causa profesor Marii Siemionow. Swoim absolwentom taki honorowy tytuł uczelnie nadają bardzo rzadko. Dla profesor Siemionow uczyniono wyjątek mając na względzie jej wybitny dorobek naukowy a także i to, że jest od wielu lat ambasadorem polskiej i poznańskiej nauki, zawsze podkreśla swoje związki z macierzystą uczelnią, którą także aktywnie wspiera, szkoląc młodych lekarzy.

Wniosek o wszczęciu procedury nadania tytułu doktora honoris causa naszej uczelni dla prof. Marii Siemionow złożyli profesoremie Michał Drews, Grzegorz Oszkinis, Krzysztof Słowiński, Andrzej Pucher i Leszek Romanowski. Promotorem w postępowaniu o nadanie tytułu był profesor Michał Drews, który podczas uroczystości wygłosił laudację przedstawiającą drogę zawodową profesor Siemionow i jej wybitne osiągnięcia, które uzasadniają nadanie tego zaszczytnego tytułu.

Prof. Maria Siemionow, jest absolwentką Wydziału Lekarskiego naszej uczelni. Pracę zawodową rozpoczęła w Klinice Rehabilitacji Instytutu Ortopedii i Rehabilitacji a później pracowała w Klinice Chirurgii Ręki. Od dwudziestu lat kieruje oddziałem chirurgii plastycznej i mikrochirurgii w Klinice Kolegium Medycyny w Cleveland

(USA). Międzynarodową sławę przyniósł jej pierwszy w historii prawie całkowity (80 proc.) przeszczep twarzy, który wraz z kierowanym przez siebie dwudziestoosobowym zespołem przeprowadziła w 2008 roku właśnie w Cleveland. Przygotowania do tej operacji trwały w istocie 20 lat. W tym czasie prof. Siemionow doskonaliła swoje umiejętności w mikrochirurgii w różnych klinikach: w Finlandii i Stanach Zjednoczonych – w Louisville, Salt Lake City i wreszcie w Cleveland.

Podczas wykładu, który wygłosiła podczas nadania tytułu doctora honoris causa mówiła o tym, co było najważniejsze i najtrudniejsze w przygotowaniach to tego przełomowego zabiegu. Kwestie medyczne, próby kliniczne z przeszczepami u szczurów i doskonalenie techniki operacyjnej, pochłaniały dużo energii i czasu całego

zespołu, ale najtrudniejsze było zdobycie zgody komitetu bioetycznego na przeprowadzenie transplantacji twarzy. Gromadzenie dokumentacji, odpowiedzi na przeróżne pytania ze wszystkich dziedzin trwało cztery lata. Najważniejszym pytaniem komitetu było: jak będzie po operacji

Goście uroczystości

Laureatka odebrała wiele gratulacji między innymi od profesora Leszka Romanowskiego, kierownika Kliniki Chirurgii Ręki

Profesor Maria Siemionow odbiera dyplom z rąk rektora prof. Jacka Wysockiego

wyglądać twarz biorcy? Zaprezentowane symulacje udowodniły, że będzie to rodzaj hybrydy twarzy dawcy, obdarzonej jednak mimiką i cechami indywidualnymi biorcy. Tak właśnie jest w przypadku Connie Culp, która dziś, kilka lat po transplantacji cieszy się życiem. Może się uśmiechać, jeść i pić,

a przede wszystkim nie wzbudza swoim wyglądem sensacji wśród postronnych osób.

Kiedy widzę uśmiechniętą twarz Connie Culp wiem, że warto było podjąć wyzwanie, jakim była operacja przeszczepienia twarzy – podkreśla prof. Siemionow.

Obecnie zespół prof. Siemionow koncentruje się na badaniach dotyczących zapobieganiu odrzutowi przeszczepu. W przypadku transplantacji twarzy ma to szczególne znaczenie. Człowiek, w razie odrzutu przeszczepu, na kolejną szansę nie może czekać „bez twarzy”. Musi mieć zawsze wyjście alternatywne. Dlatego tak ważne jest skuteczne zwalczanie odrzucenia przeszczepu. Profesor Siemionow prowadzi intensywne badania nad terapiami komórkowymi. Chodzi o uzyskanie fuzji komórek szpiku między dawcą a biorcą. Powstałe z tego połączenia komórki hybrydowe podane biorcy uwolniłyby go od przyjmowania przez całe życie leków immunosupresyjnych. Byłby to niewątpliwie przełom w transplantologii.

Z okazji odebrania tytułu doktora honoris causa naszej uczelni na ręce profesor Marii Siemionow gratulacje złożyli marszałek Województwa Wielkopolskiego Marek Woźniak i prezydent Poznania Ryszard Grobelny. Jej zasługi w swoim wystąpieniu pokreślił profesor Marek Krawczyk, rektor Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

HELENA CZECHOWSKA

Laudację wygłasza profesor Michał Drews

Jubileusz Studium Języków Obcych

W 1953 roku, w bardzo skromnych warunkach powstała na naszej uczelni jednostka nauczania języków obcych. Wśród nich wówczas prym wiodła łacina z elementami greki.

Dziś Studium Języków Obcych ma swoją nową siedzibę stwarzającą doskonałe warunki do pracy i nauki. Wykładowcy uczą wielu języków, uwzględniając w nich wyspecjalizowane słownictwo medyczne. Od 20 lat można się tu uczyć języka polskiego – to oferta skierowana do studentów zagranicznych naszego Uniwersytetu.

Jubileusz 60 lecia obchodzono 27 września w sali Rydygiera. Rektor prof. Jacek Wysocki zwrócił uwagę na

fakt, że studium to wyjątkowe miejsce na uczelni choćby z tego powodu, że trafia tutaj każdy student. Bardzo wysoko ocenił pracę wykładowców podkreślając, że dziś kiedy uczelnia aspiruje do aktywnego uczestnictwa w światowym życiu naukowym, znajomość języków obcych wśród studentów i pracowników uczelni jest nie do przecenienia.

Dyrektor Studium Języków Obcych Tadeusz Jurek przedstawił historię studium, omówił najbliższe plany.

Stwierdził, że nowa siedziba jest doskonałą bazą dydaktyczną, która doświadczonemu zespołowi pozwala osiągać doskonałe rezultaty. Odzwierciedleniem tego są bardzo dobre oceny studentów zebrane w przeprowadzonej niedawno ankiecie.

Co roku w Studium Języków Obcych uczy się 3 tysiące studentów. Odbywają się także zajęcia dla pracowników. Realizowane są niestandardowe przedsięwzięcia jak choćby organizowana wspólnie z Uniwersytetem Medycznym w Łodzi olimpiada medycznego języka angielskiego.

Uroczystość 60 lecia zakończył bardzo ciekawy wykład profesor Katarzyny Dziubalskiej – Kołaczyk z Wydziału Anglistyki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza pt. „O wymieraniu języków świata”. ■

Rektor prof. Jacek Wysocki i prorektor prof. Edmund Grześkowiak składają gratulacje na ręce kierownika Studium Tadeusza Jurka

Fot. Przemysław Marzęcki

Profesor Katarzyna Dziubalska-Kołaczyk

Kierownik Studium Języków Obcych Tadeusz Jurek

Profesor Maciej Krawczyński prodziekan Wydziału Lekarskiego I

Współczesne kierunki rehabilitacji

N

Nowoczesne metody leczenia na oddziałach chirurgii urazowej, ortopedii i traumatologii, neurochirurgii i torakochirurgii umożliwiają przeżycie pacjentom z poważnymi urazami. Osoby te wymagają kompleksowej i wczesnej rehabilitacji.

Wzrasta zatem rola rehabilitacji jako istotnego elementu w procesie leczenia, który powinien być doceniany i unowocześniany. Polska koncepcja rehabilitacji stworzona przez prof. Wiktora Degę a przyjęta przez Światową Organizację Zdrowia, zakładająca wczesne, kompleksowe leczenie usprawniające, pozostaje aktualna i praktycznie w swoich założeniach nie zmienia się od lat. Wymaga natomiast ciągłego wzbogacania wiedzy i unowocześniania możliwości wczesnego usprawniania. Związane jest to ze wzrostem stosowania nowych metod fizjoterapii wymagających nowoczesnych urządzeń do ćwiczeń usprawniają-

cych oraz możliwości wprowadzania nowoczesnych systemów protezowania.

VIII Międzynarodowy Kongres Rehabilitacyjny pt. „Współczesne kierunki rehabilitacji po urazach wielonarządowych”, który odbył się we wrześniu w Poznaniu miał na celu przedstawienie współczesnej wiedzy na temat rehabilitacji w Polsce i na świecie. Na kongres przyjechało wielu wybitnych specjalistów z Polski i zagranicy. Wymiana doświadczeń pomiędzy specjalistami anestezjologii, chirurgii, ortopedii, neurochirurgii, rehabilitacji, fizjoterapeutami i psychologami oraz osobami zaangażowanymi w proces usprawniania, przyczyni się do dalszego rozwoju rehabilitacji w Polsce.

W dniu uroczystej inauguracji kongresu przedstawiono dwa referaty. Pierwszy pt. „Starzenie się społeczeństwa – nowe wyzwania dla rehabilitacji?” wygłosiła dr hab. n. med. Jolanta Kujawa, prof. nadzw. (Łódź) a drugi pt. „Aspekty etyczne transplantacji twarzy” prof. dr hab. n. med. Maria Siemionow.

Podczas kongresu odbyły się także warsztaty naukowe, które obejmowały: szkolenie pierwszej pomocy przedmedycznej, kinesio-taping – warsztaty organizowane przez firmę Medical Sports, warsztaty Sekcji Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży i zastosowanie tworzyw termoplastycznych Orfit w rehabilitacji, organizowane przez firmę Stanley. ■

Dr Marek Krasuski poprzedni prezes Polskiego Towarzystwa Rehabilitacji

Prof. Grzegorz Oszkinis

Prof. Jerzy Kiwerski otrzymał tytuł honorowego członka Polskiego Towarzystwa Rehabilitacji

Prof. Jolanta Kujawa prezes Polskiego Towarzystwa Rehabilitacji

Prof. Maria Siemionow

Goście i uczestnicy konferencji

Spotkanie hematologów

B

Blisko 1500 naukowców z Polski i zagranicy, fascynujący wykład inauguracyjny prof. Mariusza Ratajczaka, koncert światowej sławy gwiazdy muzyki jazzowej, przyjęcie powitalne – tak w dużym skrócie przebiegała uroczystość otwarcia XXV Zjazdu Polskiego Towarzystwa Hematologów i Transfuzjologów, który odbył się w Poznaniu.

Uroczystość rozpoczęło przemówienie przewodniczącego Komitetu Naukowego i Organizacyjnego prof. Mieczysława Komarnickiego, po nim uczestników Zjazdu przywitał rektor Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu prof. Jacek Wysocki. Podczas uroczystości uhonorowano najbardziej zasłużonych członków PTHiT, oraz nagrodzono najlepsze nadesłane prace. Prof. Mariusz Ratajczak wygłosił wykład pt.: „Quo Vadis Medycyna Regeneracyjna”. Gałę otwarcia wzbogaciła prawdziwa muzyczna uczta dla koneserów dobrej muzyki. Urszula Dudziak na scenie Sali Ziemi dała niezwykły popis kunsztu wokalnego. To artystka, która oczarowuje publiczność swoim poczuciem humoru, dystansem do codzienności, historiami o legendach światowego jazzu, muzyce oraz niezrównaną energią, którą obdarza zgromadzoną publiczność.

Wykłady odbywały się w salach MTP

Podczas drugiego dnia Zjazdu (czwartek, 26 września 2013r.) wykłady odbywały się równoległe w pięciu salach i równocześnie prezentowana była elektroniczna sesja plakatowa. Sesja pod przewodnictwem prof. J.M. Zauchy poświęcona była chłoniakowi Hodgkina. W jej drugiej części, profesor John Radford (Wielka Brytania), przedstawił bardzo interesujący wykład pt. „Standardy i przyszłość leczenia chłoniaka Hodgkina” Sesję pt. „Skazy krwotoczne” prowadził prof. Jerzy Windyga, kierownik Kliniki Zaburzeń Hemostazy i Chorób Wewnętrznych Instytutu Hematologii i Transfuzjologii w Warszawie. Trzecia sesja pt. „Przewlekłe białaczki szpikowe” odbyła się pod przewodnictwem prof. Krzysztofa Lewandowskiego, członka Komitetu Nauko-

wo-Organizacyjnego XXV Zjazdu PTHiT. Rozpoczęła ją prof. Alice Fabarius z Uniwersytetu w Mannheim (Niemcy) wykładem pt. „Impact of the karyotype at diagnosis and during the course of disease on prognosis and outcome of CML”.

W godzinach porannych zaprezentowała się Sekcja Młodych PTHiT. Temu wydarzeniu przewodniczył dr hab. Krzysztof Gianopoulos. Następnie, pod przewodnictwem prof. Iwony Malinowskiej (Warszawa) omówiono temat Limfohistiocytozy hemofagocytarnej. Sesję pt. „Hematologia Dziecięca”, prowadził prof. Jacek Wachowiak kierownik Kliniki Onkologii, Hematologii i Transplantologii Pediatricznej (Poznań) oraz członek Komitetu Naukowo-Organizacyjnego XXV Zjazdu PTHiT.

Pierwszej i drugiej części sesji transfuzjologicznej przewodniczył prof. Piotr Radziwon (RCKiK Białystok). Drugą prowadził Krajowy Konsultant ds. Transfuzjologii Klinicznej Prof. Ryszard Pogłód (Warszawa). Tego dnia odbyły się także sesje naukowe partnerów XXV Zjazdu PTHiT: BRISTOL-MYERS SQUIBB, TAKEDA, NOVO NORDISK, BAXTER, NOVARTIS, JANSSEN oraz TERUMO BCT.

Podczas trzeciego dnia Zjazdu (piątek, 27 września 2013r.) odbywały się wykłady i prezentowana była elektroniczna sesja plakatowa. Wykład plenarny pt. „The European Curriculum Passport in Haematology” wygłosił prof. Cheng Hock Toh (Wielka Brytania). Pierwsza sesja była poświęcona nowotworom mieloproliferacyjnym Philadelphia ujemnym (Ph-), prowadził ją prof. Aleksander Skotnicki (Kraków). Następnie odbyła się sesja farmacji onkologicznej pod przewodnictwem dr Hanny Jankowiak-Grac (Poznań). Dwie kolejne sesje poruszały temat transplantacji komórek krwiotwórczych. Zostały one objęte patronatem Polskiej Federacji Ośrodków Transplantacji Szpiku, a prowadził je przewodniczący Komitetu Naukowego i Organizacyjnego XXV Zjazdu PTHiT prof. Mieczysław Komarnicki, kierownik Katedry i Kliniki Hema-

tologii i Transplantacji Szpiku. Ostatnia pt. „Stem Cell Excellence” odbyła się w całości w języku angielskim, a nad jej prawidłowym przebiegiem czuwał prof. M. Z. Ratajczak (Szczecin/USA).

Pierwszy panel wykładowy dotyczył standaryzacji w cytometrii przepływowej, przewodniczył mu prof. Piotr Smolewski, kierownik Zakładu Hematologii Doświadczalnej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Po wykładzie plenarnym i przerwie, uczestnicy zjazdu spotkali się ponownie, by wysłuchać wykładów poświęconych skazom krwotocznym. Następnie, pod przewodnictwem prof. Jadwigi Dwilewicz-Trojaczek (Warszawa) oraz prof. Olgi Haus (Wrocław/Bydgoszcz) odbyły się dwie sesje na temat mało znanych, a częstszych niż białaczki zespołów mielodysplastycznych. Nowatorską formułę miała sesja prof. Barbary Zdziarskiej (Szczecin), którą tworzyły wyłącznie wybrane wystąpienia badaczy, dotyczące następstw chemioterapii.

W kolejnym dniu zjazdu odbyły się 2 bloki sesyjne poświęcone chorobie jaką jest szpiczak plazmocytowy. Przewodniczącym pierwszej części był Prof. Andrzej Jakubowiak (USA), drugiej dr n. med. Adam Walter-Croneck (Lublin). Kolejne dwa bloki, poświęcone były chłoniakom nieziarnicznym i prowadził je prof. Tomasz Wróbel (Wrocław). Ostatnia sesja tego dnia dotyczyła przewlekłych białaczek limfocytowych, za nią odpowiadał Prezes Polskiego Towarzystwa Hematologów i Transfuzjologów oraz kierownik Kliniki Hematologii UM w Łodzi Prof. Tadeusz Robak.

Wymiana doświadczeń na temat leczenia ostrych białaczek szpikowych okazała się żywą i ciekawą podróżą do świata europejskiej medycyny na najwyższym poziomie. Przewodniczącą obu bloków o tematyce AML była profesor Sławomira Kyrzcz-Krzemiń, kierownik Kliniki Hematologii i Transplantacji Szpiku Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. Trudne zagadnienia diagnostyczne poruszane były podczas sesji pt. „Standaryzacja w biologii molekularnej” pod przewodnictwem profesora Tomasza Sachy (Gdańsk). Sesja prof. Jerzego Kowalczyka „Hematologia dziecięca 2”, była kontynuacją doniesień dnia poprzedniego, dotyczących problemów leczenia białaczek, jako najpowszechniejszej onkologicznej choroby najmłodszych pacjentów.

Kongres Polskiego Towarzystwa Badań Układu Nerwowego

W dniach od 15 do 17 września w Novotel Poznań Centrum zebrało się ponad 400 naukowców na 11 Międzynarodowym Kongresie Polskiego Towarzystwa Badań Układu Nerwowego.

Organizatorem konferencji było Polish Neuroscience Society (PNS), a współorganizatorami Katedra Neurobiologii oraz Wydział Wychowania Fizycznego, Sportu i Rehabilitacji Akademii Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu (Zakład Patofizjologii Narządu Ruchu), Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Komitet Neurobiologii PAN, Komitet Rehabilitacji, Kultury Fizycznej i Integracji Społecznej PAN, Instytut Biologii Doświadczalnej im. Marcelego Nenckiego PAN, Międzynarodowy Instytut Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie, Instytut Farmakologii PAN w Krakowie oraz Instytut Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im. Mirosława Mossakowskiego PAN. Konferencja objęta była honorowym patronatem m.in. rektora UM w Poznaniu, prof. Jacka Wysockiego. W uroczystości otwar-

Prorektor prof. Jarosław Walkowiak oraz przewodniczący Komitetu Organizacyjnego konferencji prof. Jan Celichowski podczas ceremonii otwarcia

cia konferencji uczestniczył prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą prof. Jarosław Walkowiak.

Tematykę badań neuroanatomicznych i neurofizjologicznych przedstawiono w 5 sesjach plenarnych i jednej specjalnej, 4 sympozjach na które złożyło się 11 sesji oraz 2 sesjach plakatowych, w których szczególną uwagę poświęcono zagadnieniom bólu, procesowi widzenia oraz zagadnieniom behawioralnym. W sesji „Across experimental and clinical neurophysiology” poruszono zagadnienia badań miastennii (prof. Barbara Emeryk-Szajewska), badań wyższych czynności ruchowych oraz odtwórczości utraczonej funkcji (prof. Paolo Rossini) oraz zagadnień diagnostyki przewodnictwa do ośrodków kory czuciowej (prof. Ryszard Kinalska) jak i aplikacji elektromiografii powierzchniowej dla potrzeb klinicznych (prof. Juliusz Huber).

JULIUSZ HUBER

Wykładowcy sesji „Across experimental and clinical neurophysiology” (J. Huber, B. Emeryk-Szajewska, R. Kinalska, P. Rossini)

BOKiZ zaprasza na najbliższe konferencje:

- Sympozjum "Problemy Onkologii Ortopedycznej" - **22 listopada 2013**
- III Międzynarodowa Konferencja "Wyzwania XXI wieku: Stopa Cukrzycowa. Nowe Możliwości leczenia endowaskularnego chorób naczyń" - **5-7 grudnia 2013**
- 3. Sympozjum Sekcji Chirurgii Barku i Łokcia PTOiTr - **6-8 marca 2014**

**Konferencje
z pomysłem.**

BOKiZ Fundacji Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Biuro Organizacji Konferencji i Zjazdów
Fundacji Uniwersytetu Medycznego
ul. Tęczowa 3, 60-275 Poznań
tel. /61/ 662 11 20
biuro@bokiz.pl

www.bokiz.pl

Święto Aptekarzy

W

W dniu 28.09.2013 roku w Poznaniu odbyło się XXI Święto Aptekarzy pod patronatem św. Kosmy i Damiana, zorganizowane przez Wielkopolską Okręgową Izbę Aptekarską w Poznaniu, Oddział Poznańskiego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego i jego Sekcję Historii Farmacji. W uroczystości uczestniczył prof. dr hab. Lucjusz Zaprutko, dziekan Wydziału Farmaceutycznego. Uroczystość prowadzili: prof. dr hab. Barbara Zielińska-Psujka prezes Oddziału Poznańskiego PTFarm i dr n. farm. Andrzej Bąbelek prezes Wielkopolskiej Okręgowej Rady Aptekarskiej.

Patroni aptekarzy z obrazu w poznańskiej farze

Uroczystość rozpoczęła msza św., celebrowana przez ks. kanonika Mateusza Misiaka, proboszcza fary, homilię wygłosił ks. dr Adam Sikora. Program tegorocznego święta obejmował także referat pt. „Rośliny poświęcone świętem” prof. dr hab. Ireny Matławskiej, kierownika Katedry i Zakładu Farmakognozji UM w Poznaniu, który w murach przepięknej świątyni barokowej miał szczególną wymowę. Nazwy ludowe roślin, „dedykowane” są najczęściej Matce Boskiej, ale i nawiązują do św. Jana, św. Piotra, św. Ignacego czy św. Benedykta. Wierzono, że zioła o takich nazwach mają

szczególną moc, nie tylko leczniczą, ale i chroniącą przed nieszczęściami. Niestety, nazwy te popadają w zapomnie-

nie, ale można je jeszcze usłyszeć na Podlasiu i Podhalu. Swego rodzaju fenomenem jest fakt, że w języku angielskim, niemieckim czy francuskim, także naukowym, nazwy potoczne roślin leczniczych z imionami świętych są nadal używane, np. ziele dziurawca -St John's wort.

Tradycyjnie wręczono statuetkę im. prof. Franciszka Adamanisa. Tym razem trafiła ona do rąk mgr farm. Barbary Speichert, z apteki „Nowomiejskiej” w Poznaniu.

Prawdziwą ucztą dla duszy był koncert, w wykonaniu prof. Elżbiety Karolak z poznańskiej Akademii Muzycznej na zabytkowych organach F. Ladegasta. Natomiast w salce nad farą odbyło się spotkanie towarzyskie z poczęstunkiem i promocjami kolejnego tomiku wierszy długoletniej pracownicy naukowej Katedry i Zakładu Farmakognozji, dr n. farm. Marii Ellnain-Wojtaszek „Pamięć i... przemijanie” (Wydawnictwo Kontekst, Poznań 2013), oraz serii 6 książeczek dla najmłodszych dr. Lecha Konopińskiego, „Pierwsze kroki” (Wielkopolska Agencja Wydawnicza WAL), ilustrowanych przez Kamilę Czerwińską – można było otrzymać dedykacje autorów. Rozmowy i wspomnienia, nie tylko aptekarskie, przeciągnęły się do południa, a nawet dłużej – bo to taki dzień!

PROF. DR HAB. FARM. IRENA MATŁAWSKA
DR N. FARM. JAN MAJEWSKI

Uroczystość z okazji Święta Aptekarzy w farze

Nagroda dla dr Bartłomieja Malinowskiego

O

Od kilkunastu lat firmy StatSoft, Inc. i StatSoft Polska organizują, pod patronatem Polskiego Towarzystwa Statystycznego, ogólnokrajowy konkurs na najlepszą pracę magisterską i doktorską przygotowaną z zastosowaniem narzędzi statystyki i analizy danych zawartych w programach STATISTICA i STATISTICA Data Miner.

W piętnastej edycji (2012/13) na konkurs nadesłano kilkadziesiąt prac z różnych dziedzin. Najwyższe uznanie w oczach komisji konkursowej znalazła rozprawa doktorska dr Bartłomieja Malinowskiego, zatytułowana „Ocena wpływu glikoproteiny-P na rozmieszczenie wybranych chiralnych kongenerów polichlorowanych bifenyli u myszy”, której promotorem była prof. dr hab. Janina Lulek.

Laureat konkursu jest absolwentem Wydziału Farmaceutycznego naszej uczelni. Część doświadczeń nagrodzonej rozprawy zrealizował on podczas stażu naukowego w Department of Environmental and Occupational Health, College of Public Health, University of Iowa (Iowa City, IA, USA).

Tam, pod okiem dr Izabeli Korwel i dr Hansa-Joachima Lehmlera prowadził badania nad aktywnym transportem (enantjoselektywną dystrybucją) atropoizomerów polichlorowanych bifenyli oraz ich metabolitów przez glikoproteinę-P w warunkach *in vivo*. Opracowanie oraz analizę chemometryczną i statystyczną uzyskanych wyników wykonał on po powrocie do kraju w Katedrze i Zakładzie Technologii Postaci Leku macierzystego wydziału, w której jest obecnie zatrudniony na stanowisku adiunkta. Wyniki zawarte w rozprawie doktorskiej zostały opublikowane w prestiżowym czasopiśmie *Environment International* (IF2013 = 6,248).

Uroczyste wręczenie nagrody dr Bartłomiejowi Malinowskiemu miało miejsce 3 lipca na posiedzeniu Rady Wydziału Farmaceutycznego. Dyplomy z rąk sekretarza komisji konkursowej, dr Janusza Wątroby, otrzymali laureat konkursu, prof. dr hab. Janina Lulek oraz prof. dr hab. Lucjusz Zaprutko – dziekan wydziału promującego pracę. Na uwagę zasługuje fakt, że oprócz nagrody pieniężnej, podzielonej pomiędzy autora i promotora pracy, firmy StatSoft, Inc. i StatSoft Polska udostępniły Wydziałowi Farmaceutycznemu bezpłatną licencję na specjalistyczne oprogramowanie STATISTICA Zestaw Farmaceutyczny, ważną do 15 listopada 2014 roku. ■

Wręczenie nagrody
dr Bartłomiejowi Malinowskiemu

Fot. Marek Bernard

Dyplom odbiera prof. Lucjusz Zaprutko

U honorowaną została także prof. Janina Lulek

Nowatorskie operacje kręgosłupa

W Szpitalu Klinicznym im. Wiktora Degi wprowadzane są nowatorskie operacje kręgosłupa. Odbywa się to dzięki nawiązanej w roku 2013 współpracy w ramach programu Global Outreach organizowanego przez Scoliosis Research Society (www.srs.org), czołową organizację międzynarodową w zakresie leczenia chorób kręgosłupa u dzieci i dorosłych. Poznań stał się oficjalnym centrum tej inicjatywy i może liczyć na systematyczne wsparcie ze strony czołowych światowych ośrodków chirurgii kręgosłupa.

Jedną z form współpracy są pobyty specjalistów ortopedów w klinikach poznańskich. Pierwszy tygodniowy cykl miał miejsce w lipcu br. w Klinice Ortopedii i Traumatologii Dziecięcej kierowanej przez prof. dr hab. Andrzeja Szulca i zaowocował m.in. kursem techniki neuromonitoringu oraz czterema rodzajami operacji kręgosłupa w deformacjach wrodzonych i nabytych. W przypadku wrodzonej wady – półkręgu piersiowego – w miejsce dotychczas wykonywanych w Szpitalu im. Wiktora Degi operacji z dwóch dość: przedniego i tylnego, wykonano całość za-biegu korekcyjnego z jednego dościa tylnego, co wiązało się z zastosowaniem nowatorskich technik z pogranicza ortopedii i neurochirurgii oraz z użyciem dodatkowych sposobów monitorowania funkcji rdzenia kręgowego w trakcie operacji (somatosensoryczne potencjały wywołane). W przypadku ponad dziewięćdziesięciostopniowej deformacji skoliozy u czter-

W przypadku czteroletniej pacjentki, z ciężką wadą rozwojową szkieletu – karłowatością diastroficzną – wszczęcie implantów uratowało kręgosłup przed dalszą progresją; znieczulenie i prowadzenie okołoperacyjne ważące zaledwie 11 kg pacjentki jest sukcesem ekipy anestezjologów Szpitala im. Wiktora Degi. Dalsze leczenie tego dziecka polegające na operacji wrodzonych zwłknięć stawów kolanowych i biodrowych oraz wad stóp zaplanowane jest w Klinice Ortopedii i Traumatologii Dziecięcej, specjalizującej się w całości zagadnień ortopedii wieku rozwojowego. Wszystkie opisane wyżej operacje wykonane przez pracowników kliniki w asyście kolegów specjalistów z USA miały olbrzymi walor edukacyjny w stosunku do rozwijającego się zespołu lekarzy kliniki. Zapoczątkowana w tym roku współpraca obejmować będzie także staże szkoleniowe młodych specjalistów ortopedii naszej uczelni w ośrodkach w Stanach Zjednoczonych.

Należy w tym miejscu wymienić i podziękować pierwszemu zespołowi wizytujących lekarzy w osobach: profesora Lawrence Lenke, światowego autorytetu chirurgii kręgosłupa, a także pracujących w Chicago doktorów Antony Rinella oraz Krzysztofa Siemionowa, będącego motorem przedsięwzięcia. W wizytującej ekipie znaleźli się też specjaliści od neuromonitoringu oraz implantów kręgosłupowych. Goście zostali przyjęci przez rektora UM, prof. dr hab.

Jacka Wysockiego oraz prorektora ds. nauki, prof. dr hab. Jarosława Walkowiaka. Warto nadmienić, że profesor Lawrence Lenke, posiadający aktualnie według Web of Science indeks Hirscha wynoszący 55 oraz liczbę cytowań = 4510, stanowi przykład aktywnego zawodowo chirurga ortopedy o wybitnym dorobku naukowym w skali światowej. Stąd pomysł na zorganizowanie w czasie kolejnego pobytu wykładu dla młodych pracowników nauki na temat sposobów godzenia intensywnej pracy naukowej i klinicznej.

W ocenie gości, wyrażonej po tygodniowym pobycie w Poznaniu, organizacja i wa-

runki pracy w Szpitalu im. Wiktora Degi wymagają pewnych udoskonaleń, aby można podejmować złożone i skomplikowane zabiegi chirurgii kręgosłupa dzieci i dorosłych, które obecnie stają się standardem światowym. W zakresie poszczególnych elementów wyposażenia, takich jak np. odpowiedni dla chirurgii kręgosłupa stół operacyjny i inne urządzenia, można liczyć na pozytywne efekty dalszej współpracy z kolegami z USA. Jednym z kluczowych urządzeń jest sprzęt do monitorowania czynności rdzenia kręgowego w czasie operacji kręgosłupa, pozwalający ograniczyć ryzyko powikłań neurologicznych, które w tych zabiegach występują z częstością 0,2 do 0,5 proc. Warto nadmienić, że Szpital im. Wiktora Degi od roku posiada i wykorzystuje urządzenie do neuromonitoringu w zakresie ruchowych potencjałów wywołanych (MEP), dotychczas bez opcji potencjałów czuciowych (SEP). Urządzenie to zostało подарowane Szpitalowi przez Fundację Jerzego Owsiaaka, dzięki staraniom lekarzy kliniki Ortopedii i Traumatologii Dziecięcej, wspartych przez prof. dr hab. Jarosława Czubaka, do 2005 r. pracownika Kliniki, dziś prorektora CMKP i Kierownika Kliniki Ortopedii w Otwoku. Wprowadzenie monitorowania rdzenia kręgowego podniosło na nowy poziom standard operacji kręgosłupa wykonywanych w Szpitalu im. Wiktora Degi; wymagane są dalsze prace w kierunku rozwoju neuromonitoringu w jego pełnych możliwościach.

W trakcie pobytu, w ramach zorganizowanej konferencji szkoleniowej, goście przedstawili obecne standardy w technikach operacyjnych kręgosłupa. Życzliwe zainteresowanie inicjatywą ze strony dyrekcji ORSK im. Wiktora Degi wspomaga fakt korzystnych dla szpitala rozwiązań w ramach zorganizowanej współpracy.

Po godzinach pracy pobyt gości umilało zwiedzanie miasta oraz aktywności sportowe, w których lekarze naszej Uczelni wykazali pewne przewagi w zakresie technik żeglownia, piłki siatkowej i frisbee. Kolejny pobyt planowany jest na 2014 rok.

TOMASZ KOTWICKI,
MAREK TOMASZEWSKI,
PIOTR JANUSZ

– KATEDRA I KLINIKA ORTOPEDII
I TRAUMATOLOGII DZIECIĘCEJ UM

Zespół wizytujących lekarzy

nastoletniego chłopca zastosowano technikę korekcji trójplaszczynowej umożliwiającą optymalny i trwały wynik jednorazowej operacji bez konieczności dzielenia jej na etapy. W przypadku stustopniowej neurogennej deformacji kyfoskoliotyycznej kręgosłupa piersiowego u sześciolatniej dziewczynki z wadą rozwojową połączenia czaszkowo-kręgosłupowego, uprzednio operowanej neurochirurgicznie w Klinice Chirurgii, Traumatologii i Urologii Dziecięcej naszej Uczelni, zastosowanie specjalnego instrumentarium rosnącego przyniosło doskonały efekt kliniczny i radiologiczny doraźny, a dziecko pozostanie pod opieką lekarzy naszej uczelni.

Jakość życia niepełnosprawnych dzieci

Jak najlepiej zadbać o jakość życia niepełnosprawnych dzieci zastanawiali się uczestnicy ogólnopolskiej konferencji, która odbyła się 25 października w Centrum Kongresowym. Jej organizatorami byli: Zespół Neurologii Dziecięcej Komitetu Nauk Neurologicznych PAN oraz nasz Uniwersytet.

Temat konferencji: „Problemy dzieci i młodzieży z dysfunkcją układu ruchowego i narządów zmysłów w środowisku szkolnym, rodzinnym i rówieśniczym. Aspekty medyczne, psychologiczne i pedagogiczne” to obszar pracy zarówno lekarzy jak i psychologów, pedagogów, fizjoterapeutów a przede wszystkim rodziców niepełnosprawnych dzieci.

Konferencję otworzyła profesor Bożena Galas – Zgorzalewicz reprezentująca Polską Akademię Nauk, gości w imieniu władz uczelni powitała dr hab. Małgorzata Kotwicka prodziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu.

Pierwszy wykład pt. „Jakość życia dzieci niepełnosprawnych ruchowo a style radzenia sobie rodziców z sytuacjami trudnymi” przedstawił profesor Wojciech Kułak z Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.

Na świecie żyje pół miliarda niepełnosprawnych dzieci, w Polsce rodzi się jedno na trzy tysiące. Najczęstsze jest dziecięce porażenie mózgowe skutkujące niepełnosprawnością ruchową a w 50 procentach także intelektualną i innymi zaburzeniami np. wzroku, słuchu, mowy.

Narodziny takiego dziecka są zawsze szokiem dla rodziców i całej rodziny. Obserwuje się kilka stylów układania na nowo życia rodziny. Pierwszy to depresja, załamanie, utrata nadziei. Inny to powolna akceptacja tego stanu, konstruktywne podchodzenie do nowej sytuacji. Jeszcze inny to ogromna mobilizacja, szukanie różnych sposobów lecze-

nia, rehabilitacji. Po jakimś czasie dochodzi do etapu akceptacji nowej sytuacji, solidarności z dzieckiem i doceniania osiągnięć na miarę jego możliwości.

O tym jak przebiega ten proces, jak zmienia się jakość życia dziecka niepełnosprawnego i jego rodziny decyduje wiele czynników. Istotne znaczenie ma wykształcenie rodziców, ich status materialny a także miejsce zamieszkania, które decyduje o dostępie do specjalistów, możliwości rehabilitacji itp.

Pojawienie się w rodzinie niepełnosprawnego dziecka powoduje w 88 procentach rodzin znaczne pogorszenie sytuacji materialnej. Na ogół jedno z rodziców musi zrezygnować z pracy żeby opiekować się dzieckiem. To ma niebagatelny wpływ na jakość życia całej rodziny. Dlatego tak ważne jest wszelakie wsparcie czy to rodzinne, czy instytucjonalne żeby dziecko mogło rozwijać swoje możliwości na tyle, na ile pozwalają ograniczenia wynikające ze stopnia niepełnosprawności.

W dalszej części konferencji omówiono szereg szczegółowych tematów takich jak: najczęstsze nieprawidłowości narządu wzroku, zaburzenia przetwarzania słuchowego, funkcjonowanie szkolne dzieci z zaburzeniami demielinizacyjnymi, jakość życia z dystrofią mięśniową typu Duchenne'a, problemy żywieniowe u dzieci z dysfunkcją układu ruchowego, dysfunkcja ruchu u dzieci z zespołem Downa, rozmowa o seksie z nastoletnim pacjentem, omówiono także wskaźniki psychospołeczne nastolatków wyczynowo uprawiających sport po przebytym zabiegu ortopedycznym.

Każdy z wykładów stanowił materiał do dyskusji, w której aktywnie brali udział uczestnicy konferencji. hc

Dr Małgorzata Kotwicka
prodziekan WNoZ

Prof. Bożena Galas-Zgorzalewicz

Prof. Wojciech Kułak

Prof. Bożena Galas-Zgorzalewicz
i dr hab. Ewa Mojs

„PARAMEDYK 2013”

W dniach 24-27 września 2013 roku w Gdańsku odbyły się VI Ogólnopolskie Zawody Medycyny Taktycznej „PARAMEDYK 2013”. W zawodach brały udział czteroosobowe zespoły: pododdziałów i sekcji antyterrorystycznych Policji, oddziałów specjalnych Żandarmerii, Wojska Polskiego, Biura Ochrony Rządu oraz grup interwencyjnych Służby Więziennej. Zawody zostały objęte honorowym patronatem Komendanta Głównego Policji, nadinsp. Marka Działoszyńskiego.

W dniach 24-27 września 2013 roku w Gdańsku odbyły się VI Ogólnopolskie Zawody Medycyny Taktycznej „PARAMEDYK 2013”. W zawodach brały udział czteroosobowe zespoły: pododdziałów i sekcji antyterrorystycznych Policji, oddziałów specjalnych Żandarmerii, Wojska Polskiego, Biura Ochrony Rządu oraz grup interwencyjnych Służby Więziennej. Zawody zostały objęte honorowym patronatem Komendanta Głównego Policji, nadinsp. Marka Działoszyńskiego.

Organizatorami tego przedsięwzięcia byli: Komenda Wojewódzka Policji w Gdańsku, Samodzielny Pododdział Antyterrorystyczny Policji w Gdańsku, Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Policjantów w Gdańsku i Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Gdyni. Partnerami organizacyjnymi odpowiedzialnymi za organizacją zarówno poszczególnych zadań, jak również warsztatów były w tym roku: Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu (Zakład Ratownictwa i Medycyny Katastrof), Zakład Medycyny Pola Walki Wojskowego Instytutu Medycznego w Warszawie, Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie, Jednostka Wojskowa Formoza (Morska Jednostka Działań Specjalnych), Wojskowe Centrum Kształcenia Medycznego w Łodzi, Szkoła Policealna im. Hanny

Chrzanowskiej w Giżycku oraz Reago Training Sp. Z O.O.

PARAMEDYK to jedyna, organizowana w Polsce, impreza dedykowana ratownictwu taktycznemu, w której udział biorą zespoły podporządkowane Ministerstwu Obrony Narodowej i Ministerstwu Spraw Wewnętrznych, a także zaproszone drużyny krajowe i zagraniczne mające charakter sił specjalnych.

Celem organizacji zawodów jest upowszechnianie najnowocześniejszych standardów ratownictwa taktycznego oraz wdrażanie ich w obszarze służb mundurowych. PARAMEDYK to także możliwość spotkań i wymiany poglądów oraz doświadczeń pomiędzy operatorami i dowódcami różnych formacji. Imprezie towarzyszą prezentacje sprzętu i warsztaty, które mają wymiar edukacyjny, promując wśród odpowiedzialnych za bezpieczeństwo najlepsze standardy postępowania i najnowsze rozwiązania techniczne.

W Zawodach „PARAMEDYK 2013” startowały czteroosobowe zespoły operatorów oraz ratowników taktycznych wywodzących się ww. formacji.

W pierwszej części imprezy każda z grup (zespołów) rywalizowała w zawodach rozgrywanych na terenie Trójmiasta (8 zadań w ciągu dnia i 2 zadania nocne).

Scenariusze konkurencji były bardzo różnorodne i inspirowane prawdziwymi wydarzeniami. Wybuch w domowym laboratorium pirotechnicznym, potrącenie dziecka przez samochód biorący udział w pościgu oraz udzielenie pomocy rannemu koledze w otwartym terenie pod ostrzałem. Ponad to zawodnicy musieli zmierzyć się z symulacją buntu żołnierzy, którzy w trakcie zajęć strzeleckich zaatakowali instruktora. Każde zadanie przygotowane było możliwie realistycznie, tak by uczestnicy mogli sprawdzić swoje umiejętności w niestandardowych sytuacjach, w warunkach podwyższonego stresu i presji czasu. Grupy uczestniczące w zawodach były oceniane w dziesięciu konkurencjach, które odzwierciedlały realne sytuacje.

Druga część spotkania poświęcona była edukacji w zakresie najnowszych standardów taktycznej opieki nad poszkodowanym w warunkach bojowych. Uczestnicy brali udział w pokazach, wykładach, warsztatach poświęconych TCCC prowadzonych m.in. przez zagranicznych ekspertów; mieli też okazję zapoznać się z najnowszymi rozwiązaniami sprzętowymi. Imprezie przyglądali się obserwatorzy ze świata nauki i medycyny oraz specjaliści z zakresu zarządzania kryzysowego.

Asystenci Zakładu Ratownictwa i Medycyny Ratunkowej w osobach Agata Dąbrowska, Maciej Sip oraz Marcin Zieliński pełnili rolę sędziów i byli odpowiedzialni za organizację przebiegu zadań podczas zawodów.

Cytując słowa jednego z funkcjonariuszy Grupy Interwencyjnej Służby Więziennej, biorącej kolejny raz udział w warsztatach i zawodach należy zwrócić uwagę na to, że:

„Najciekawsze w tej rywalizacji jest to, że każde zadanie jest absolutnym zaskoczeniem. Nie mamy pojęcia, co się wydarzy. Dostajemy tylko bardzo ogólny opis sytuacji. I musimy działać, nie tylko dobrze posługując się bronią, ale przede wszystkim skutecznie ratować ludzkie życie” – powiedział jeden z uczestników, funkcjonariusz Służby Więziennej. „Wszystko tam jest realistyczne: strzały, rany na ludzkim ciele, same sytuacje. To dla nas nowe doświadczenia, ale i nowe wyzwania, które wymagają siły, kondycji i znajomości ratownictwa medycznego. Uczymy się też na błędach. Lepiej teraz niż podczas służby” – dodał inny z funkcjonariuszy.

Fot. Marcin Zieliński

Wygrać z próchnicą

S

Szwajcarsko – polski program współpracy to część Swiss Contribution – programu, którego celem jest wkład w równomierny rozwój nowych krajów Unii Europejskiej. Szwajcaria do wykorzystania w Polsce zadeklarowała 500 milionów franków szwajcarskich. To połowa pieniędzy, które przeznaczone są dla wszystkich krajów, którym przyznano pomoc. Jest to największy program tego typu realizowany na świecie.

Obejmuje wiele dziedzin, od tych związanych z ochroną środowiska poprzez społeczną odpowiedzialność biznesu, fundusz stypendialny, zwiększanie świadomości obywatelskiej, po promocję i edukację zdrowotną. Beneficjentem tej ostatniej części programu będzie 300 tysięcy dzieci w Polsce, które zostaną objęte profilaktyką zdrowia jamy ustnej. Nasz Uniwersytet jest jej koordynatorem.

Konferencja inauguracyjna to ogromne przedsięwzięcie odbyła się 22 października w Centrum Kongresowo – Dydaktycznym. Wzięli w niej udział uczestnicy z całej Polski zaangażowani w jego realizację. Wśród zgromadzonych gości była Aleksandra Chmielewska – przedstawicielka biura Swiss Contribution oraz Ambasady Szwajcarii, Aneta Krzywicka – naczelnik Wydziału Wdrażania Programów Pomocy Zagranicznej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego, Dagmara Korbaśńska – dyrektor Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia, Izabela Ostaszewska – przedstawicielka Departamentu Funduszy Europejskich w Ministerstwie Zdrowia, przedstawiciele partnerów realizujących we współpracy z naszą uczelnią ten pionierski projekt, kierownicy katedr i zakładów oraz pielęgniarki, położne i dyrektorzy przedszkoli.

Profesor Maria Borysewicz-Lewicka, przewodnicząca rady programowej SPPW otworzyła konferencję i krótko przedsta-

wiła dotychczasowe prace nad projektem. Rektor, prof. Jacek Wysocki witając gości podkreślił, że zadanie jakie postawili przed sobą autorzy projektu jest bardzo trudne ale jednocześnie niezwykle ważne społecznie, a największe wyzwania związane z jego realizacją są jeszcze przed nami. Dlatego tak ważna jest determinacja i współpraca wszystkich osób zaangażowanych w to przedsięwzięcie.

Aleksandra Chmielewska reprezentująca Biuro Szwajcarsko Polskiego Projektu Współpracy przy ambasadzie Szwajcarii omówiła zakres i sposób wykorzystania szwajcarskich funduszy w Polsce. Kamil Górecki kierownik projektu SPPW przedstawił ramy organizacyjne i szczegóły przyszłych działań. 90 procent dzieci w wieku szkolnym ma próchnicę zębów. Jesteśmy na szarym końcu europejskich krajów. Przyczyn tego stanu jest wiele ale jedną z nich są zaniedbania edukacyjne i brak najnowszej wiedzy wśród rodziców, nauczycieli, pielęgniarek. I to do nich, a poprzez nich do dzieci skierowane będą działania edukacyjne i profilaktyczne. Będą szkolenia nauczycieli, pielęgniarek, edukatorów w przedszkolach całej Polski opowiedzą dzieciom jak dbać o higienę jamy ustnej. Ponieważ skala przedsięwzięcia jest bardzo duża szacuje się, że co czwarte dziecko w wieku przedszkolnym skorzysta z takiej edukacji.

Wykład inauguracyjny pt. „Dziecko w świecie emocji i stresu” wygłosiła prof. Jadwiga Joško-Ochojska. Mówiła o negatywnej roli stresu w życiu płodowym dziecka, o tym, że stres matki może być przyczyną przedwczesnego porodu a to z kolei skutkuje wieloma chorobami dziecka, w tym także próchnicą zębów. Przedstawiła wyniki badań świadczące o dziedziczeniu pozagenowym, o tym, że dziecko dziedziczy nie tylko geny ale część biografii matki np. jej lęki. Jeśli matka cierpi na depresję to może się zdarzyć także depresja u niemowlęcia. Profesor wskazywała na rolę pozytywnych emocji w tworzeniu nowych neuronów, które mogą zapobiegać depresji. Udzielała też rad praktycznych dotyczących na przykład języka jakim porozumiewamy się z dziećmi i jak przy pomocy pozytywnego przekazu złagodzić lęk dziecka przed wizytą u stomatologa.

W dalszej części konferencji prof. Magdalena Wochna – Sobańska omówiła epidemiologię choroby próchnicowej zębów u dzieci w Polsce i na świecie. Dr Justyna Opydo – Szymczak przedstawiła referat pt. „Fluorki w środowisku – ocena ekspozycji u małych dzieci”. A dr Magdalena Szumska mówiła o „Błędach w kontakcie z małymi dziećmi i ich opiekunami a zachowaniami prozdrowotnymi”.

HELENA CZECHOWSKA

Aleksandra Chmielewska

Profesor Jadwiga Joško-Ochojska

Profesor Maria Borysewicz-Lewicka

O tajemnicach ludzkiego ciała

P

Po wakacyjnej przerwie najmłodszy „studenci” znów zgromadzili się w Centrum Kongresowo-Dydaktycznym gdzie 18 października odbyła się uroczysta inauguracja projektu Mały Medyk - Polska Akademia Dzieci w Uniwersytecie Medycznym im. Karola Marcinkowskiego. Projekt adresowany jest do dzieci od 6 do 12 lat, jego celem jest rozbudzanie aktywności poznawczej, popularyzacja wiedzy, podtrzymanie pierwotnej ciekawości świata u dzieci.

Uczestników przywitał i zapewnił o tym, że od chwili ślubowania są pełnoprawnymi członkami akademickiej społeczności prorektor ds. studenckich prof. dr hab. Edmund Grześkowiak. Następnie 380 dzieci złożyło ślubowanie i wysłuchało uroczystego Gaudeamus.

miały okazję zadawać pytania i tym samym rozwiewać swoje wątpliwości. Maciej Goliński ze Szkoły Podstawowej nr 84 opowiedział o tym jak nie będąc pełnoletnim można aktywnie działać dla dobra innych w Drużynie Szpiku -

Najmłodszy bardzo poważnie potraktowali ślubowanie

Prelegentki podczas wykładu inauguracyjnego

Uczestnicy podczas ślubowania

Pierwszy wykład na temat tajemnic ludzkiego ciała wygłosiły: Maria Szczepaniak, Anna Szczepaniak, Angelika Lenkajtis – absolwentki ubiegłorocznej edycji projektu. W dalszej części prof. dr hab. med. Danuta Januszkiewicz-Lewandowska z Kliniki Onkologii, Hematologii i Transplantologii Pediatrycznej w ciekawy sposób przybliżyła młodym słuchaczom temat przeszczepów szpiku.

Gośćmi specjalnymi spotkania inauguracyjnego byli członkowie Drużyny Szpiku - grupa wolontariuszy działających na rzecz osób chorych na nowotwory krwi. Dzieci

zaprezentował swój wywiad z dawcą szpiku Mateuszem Smoleniem.

Spotkania w ramach Polskiej Akademii Dzieci odbywać będą się co miesiąc. Nad całością przedsięwzięcia czuwają koordynatorki: mgr Barbara Purandare i lek. Kamila Stawczyk – Eder. Partnerem jest Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny IFMSA – oddział w Poznaniu. O bezpieczeństwo uczestników dbają ratownicy medyczni z Akademickiego Stowarzyszenia Medycyny Ratunkowej. ■

Profesorowie Lucjusz Zaprutko i Edmund Grześkowiak

Sala CKD wypełniona była po brzegi

Odnowienie dyplomów lekarskich

W

Wystąpienie prof. Jerzego B. Warchoła

Byliśmy pokoleniem, w którego życiu zaszło wiele znamienych wydarzeń o istotnym znaczeniu historycznym, które musieliśmy nie tylko przeżyć ale także się z nimi zmierzyć.

Studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego rozpoczęliśmy w 1957 roku. Pochodziliśmy nie tylko z Poznania i z Wielkopolski, ale także przyjechaliliśmy ze wszystkich stron kraju. Wśród nas byli repatrianci z ZSRR, oraz koledzy z Grecji, którzy nie mieli w Polsce swoich rodzin i nocami przeładowywali węgiel do wagonów na bocznicach kolejowych, aby zdobyć pieniądze na swoje potrzeby. Studiowali też z nami starsi koledzy, którzy już uprzednio ukończyli szkołę felczerską. Był także „żołnierz wyklęty”, walczący podczas wojny w Armii Krajowej, który miał wydane na siebie dwa wyroki śmierci, tylko dzięki zmianom politycznym uniknął egzekucji i został zwolniony z więzienia w 1957r.

Większość z nas mieszkała u swoich krewnych, w wynajętych pokojach lub akademikach. Uczelnia w tych czasach dysponowała akademikami przeznaczonymi wyłącznie dla chłopców lub dziewcząt, w których spało się na łóżkach piętrowych. Nie było ciepłej wody, a w zimie czasami temperatura w pokojach spadała poniżej ośmiu stopni C. Dla „dobra” mieszkających w nich studentów były one zamykane o godzinie 22.00 wieczorem, a przyjscie po tym czasie zostawało odnotowywane przez portierów. Informacja o tym trafiała do rąk „odpowiednich służb”. Kierownik jednego z akademików został w latach późniejszych dyrektorem więzienia we Wronkach.

Od pierwszego roku studiów zarówno chłopcy jak i dziewczęta podlegali służbie wojskowej, którą odrabiano się w ramach studium wojskowego. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu, trwały dwanaście godzin i zaczynały się wcześniej rano. Część oficerów pracujących w studium wojskowym uzupełniała w tym czasie swoje średnie wykształcenie, a ich stosunek do nas często pozostawiał dużo do życzenia. Zajęcia wojskowe były prowadzone przez trzy lata i zaliczaliśmy je co roku na podstawie egzaminów, tak jak wszystkie inne przedmioty medyczne. Dostanie się na „czarną listę w wojsku” groziło nie zaliczeniem roku.

Z dużym rozrzewnieniem wspominamy dzisiaj naszych profesorów i asystentów. Większość z nich cieszyła się respektem i poważaniem. Byli oni nie tylko dobrymi nauczycielami i znawcami wykładanych przez siebie przedmiotów, ale także wyróżniali się

na innych polach swojej działalności. Niestety, zbyt wiele o ich życiu i zasługach nie docierało do nas podczas studiów, ponieważ ze względów politycznych nie mówiło się o tym. I tak, słuchając na pierwszym roku wykładów profesora Adama Wrzoska nie wiedzieliśmy, że ten współtwórca Uniwersytetu Poznańskiego, przedwojenny minister edukacji narodowej oraz dziekan Wydziału Lekarskiego był po wojnie do 1956 roku zatrudniany na stanowisku laboranta w Katedrze Matematyki Uniwersytetu Poznańskiego. Z kolei, profesor Czesław Gerwel, twórca pierwszej kliniki parazytologicznej w Polsce w czasie drugiej wojny światowej pracując w warszawskim Zakładzie Higieny dostarczał dla podziemia i partyzantów szczepionki przeciw durowi plamistemu. Będąc świetnym fotografem wykonał on dokumentację fotograficzną Powstania Warszawskiego, a jego dzieła znajdują się w Muzeum Powstania Warszawskiego. Na drugim roku powszechnie obawialiśmy się przyjscia na ćwiczenia profesora Tadeusza Kurkiewicza z tak zwanym „mikrooblewaczem” i zapytania przez niego co tam widzisz „szynku” lub „czórko”? Nikt z nas nie przypuszczał wtedy, że jego prace będą należały do jednych z częściowo cytowanych obecnie prac naukowych. Opisał on bowiem, jako pierwszy na świecie, występowanie w mięśniu sercowym komórek będących komórkami macierzystymi tego narządu. Również wybitnym morfologiem był wykładowca anatomii patologiczną profesor Janusz Groniowski. Jemu zawdzięczamy wprowadzenie mikroskopii elektronowej i badań ultrastrukturalnych do nauk medycznych w Polsce. Pamiętamy również profesora Antoniego Horsta, który stworzył Instytut Genetyki Człowieka inspirując badania w tej dyscyplinie w naszym Kraju. Słuchaliśmy także wykładów wybitnych klinicystów takich jak profesor Wiktor Dega, Anatol Dowżenko, Roman Drews, Stefan Kwaśniewski, Witold Michałkiewicz, Jan Roguski, Kazimierz Wysocki, czy też Aleksander Zakrzewski i, którzy w reprezentowanych przez siebie specjalnościach stworzyli szkoły, które są wiodącymi w Polsce do dnia dzisiejszego.

Studia lekarskie rozpoczęliśmy w liczbie 428 osób, a absolutorium w 1962 roku uzyskało 180 osób. Studia były trudne,

a ich ukończenie wymagało nie tylko samych możliwości intelektualnych ale także dużego samozaparca i wytrwałości. Zdobywane przez nas wiadomości były rzetelnie egzekwowane na kolokwjach i egzaminach. Na piątym roku objęła nas reforma szkolnictwa medycznego i dołożono nam jeszcze szósty rok studiów. Z tego powodu dyplomy mogliśmy uzyskać dopiero po jego zaliczeniu, w 1963 roku. Po otrzymaniu dyplomu lekarza medycyny i odbyciu dwuletniego stażu przystąpiliśmy do robienia specjalizacji. Na podstawie przesłanych przez kolegów ankiet można wnosić, że aż 24 proc. osób uzyskało specjalizację z pediatrii, 20 proc. z chorób wewnętrznych, 17 proc. z medycyny pracy, 11 proc. z chirurgii a po 6 proc. z okulistyki i laryngologii. Inne rodzaje specjalizacji były mniej popularne, z tym, że szereg osób wybrało anestezjologię, kardiologię lub gastroenterologię. Około 27 proc. z nas zrobiło więcej niż jedną specjalizację. Można szacować, że około 20 proc. kolegów zajmowało stanowisko ordynatora, a 10 osób kierownika katedry lub kliniki. Wiele osób wyróżniło się jako dyrektorzy szpitali, wydziałów zdrowia, przychodni lub sanatoriów.

Znaczna część z kolegów zajmowała się również pracą naukową, czego efektem było uzyskanie przez co najmniej 44 osoby stopnia doktora nauk medycznych, a przez 12 osób stopnia doktora habilitowanego i tytułu profesorskiego. Nasi koledzy przyczynili się do postępu i rozwoju, między innymi, takich dyscyplin jak gastroenterologia, pediatria, hipertensjologia, endokrynologia, laryngologia, radiologia, rehabilitacja, mikrobiologia, biochemia, biologia molekularna i komórkowa. Nie bez znaczenia pozostają osiągnięcia związane z historią medycyny. Należy również pamiętać o roli naszych kolegów w wprowadzaniu do praktyki medycznej w naszym kraju przeszczepów wątroby, nowych technik operacyjnych i leczniczych, takich jak akupunktura, terapia fotodynamiczna czy też laserowa. Wspomnę także o kolegach specjalizujących się z anestezjologii, którzy nie tylko przyczynili się do rozwoju tej specjalizacji, ale już krótko po studiach jako pierwsi w Polsce wprowadzili do praktyki klinicznej intensywną terapię. Około 6 proc. absolwentów studiów lekarskich z 1962 roku wyjechało na stałe za granicę, gdzie swoją fachowością i wiedzą dali bardzo dobre świadectwo uczelni, którą ukończyli.

Na zakończenie chciałbym powiedzieć, że zawsze byliśmy dumni z Naszej Uczelni, której dyplom lekarza medycyny otrzymaliśmy w 1963 roku i dla której część z nas pracowała przez całe swoje życie zawodowe.

PROF. JERZY B. WARCHOŁA

Laureatka konkursu foto

Marzena Wojtaszewska została laureatką konkursu „Przyroda okiem medyków” zorganizowanego przez Katedrę Biologii i Ochrony Środowiska. Na konkurs wpłynęło 240 prac, najwięcej nadesłali studenci Wydziału Nauk o Zdrowiu.

7 października odbyło się uroczyste wręczenie nagród i otwarcie w Centrum Kongresowo Dydaktycznym pokonkursowej wystawy. Organizatorzy zapowiadają kolejną edycję konkursu.

NOMINACJE PROFESORSKIE

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał tytuł naukowy profesora nauk medycznych **dr hab. Juliuszowi Huberowi** kierownikowi Zakładu Patofizjologii Narządu Ruchu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

HABILITACJE

Wydział Lekarski I

Rada Wydziału Lekarskiego I nadała stopień naukowy doktora habilitowanego nauk medycznych z zakresu medycyna **dr n. med. Aleksandrze Szczawińskiej-Popłonyk**, adiunktowi Kliniki Pneumonologii, Alergologii Dziecięcej i Immunologii Klinicznej III Katedry Pediatrii UMP na podst. pracy habilitacyjnej: „Kompleksowa ocena kliniczna i immunodiagnostyczna dzieci z zaburzeniami biosyntezy przeciwciał”.

Wydział Lekarski II

Rada Wydziału Lekarskiego II nadała stopień naukowy doktora habilitowanego nauk medycznych z zakresu biologii medycznej **dr n. przyr. Mieczysławie U. Jurczyk**, adiunktowi z Katedry Zdrowia Matki i Dziecka Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. Rozprawa habilitacyjna na podstawie cyklu publikacji pt.: „Ocena właściwości modyfikowanych bionanokompozytów na bazie tytanu w warunkach in vitro z możliwością zastosowań w medycynie”.

Wydział Farmaceutyczny

Rada Wydziału Farmaceutycznego nadała stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk farmaceutycznych **dr n. chem. Marcinowi Kobie** adiunktowi w Katedrze i Zakładzie Toksykologii, Wydział Farmaceutyczny, Collegium Medicum w Bydgoszczy, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu na podstawie pracy „Zastosowanie chemometrycznej analizy danych do oceny aktywności biologicznej aktywnych przeciwnowotworowo pochodnych akrydonu”

DOKTORATY

Wydział Lekarski I

Stopień naukowy doktora nauk medycznych w zakresie medycyny otrzymała:

lek. Agnieszka Mitkowska pr.dr nt.; „Ocena sztywności naczyń tętniczych oraz wybranych zmiennych hemodynamicznych w zależności od

fazy cyklu miesięczkowego u zdrowych kobiet w wieku rozrodczym”. Promotor: dr hab. Robert Spaczyński prof. UM

Wydział Lekarski II

Stopień naukowy doktora nauk medycznych – w zakresie medycyny otrzymali:

lek. Stanisław Jankiewicz ze Studiów Doktoranckich w I Klinice Kardiologii UM w Poznaniu. Rozprawa doktorska pt. „Ocena przydatności badania spiroergometrycznego w diagnostyce i monitorowaniu leczenia pacjentów z tętniczym nadciśnieniem płucnym”. Promotor: dr hab. Tatiana Mularek-Kubzdela prof. UM

lek. Karolina Gruca-Stryjak z Ginekologiczno-Położniczego Szpitala Klinicznego z Kliniki Perinatologii i Ginekologii w Poznaniu. Rozprawa doktorska pt. „Sen i zaburzenia oddychania podczas snu w ciąży o przebiegu prawidłowym i ciąży powikłanej nadciśnieniem tętniczym”. Promotor: prof. dr hab. Grzegorz H. Bręborowicz

lek. Grzegorz Kruszyński z Katedry i Kliniki Perinatologii i Ginekologii UM w Poznaniu. Rozprawa doktorska pt. „Analiza standardów postępowania w przypadku zagrażającego krwotoku okołoporodowego ze szczególnym uwzględnieniem łożyska centralnie przodującego i łożyska wrośniętego”. Promotor: prof. dr hab. Grzegorz H. Bręborowicz

lek. Aneta Rzesos ze Studiów Doktoranckich w Katedrze i Klinice Chorób Wewnętrznych, Metabolicznych i Dietetyki UM w Poznaniu. Rozprawa doktorska pt. „Sposób żywienia i stan odżywienia chorych z otyłością”. Promotor: prof. dr hab. Marian Grzymisławski

– w zakresie stomatologii otrzymał:

lek. stom. Krystian Szumiński z Prywatnej Praktyki Stomatologicznej w Poznaniu. Rozprawa doktorska pt. „Badania mikrostruktury oraz aktywności elektrochemicznej wybranych stopów dentystycznych w układach modelowych”. Promotor: prof. dr hab. Wiesław Hędele

– z zakresu biologii medycznej otrzymali:

mgr anal. med. Alicja Brożek z Katedry Chemii i Biochemii Klinicznej UM w Poznaniu. Rozprawa doktorska pt. „Profesor Zdzisław Stolzmann (1906-1997) – współtwórca Poznańskiej Szkoły Chemii Fizjologicznej”. Promotor: prof. dr hab. Lech Torliński

mgr zdrowia publicznego Jolanta Walasz z Zakładu Techniki i Technologii Dentystycznych UM w Poznaniu. Rozprawa doktorska pt. „Wpływ elementów stymulacyjnych płytki podniebiennej na poprawę ułożenia języka i mięśni wyrazowych

twarzy u dzieci z zespołem Downa”. Promotor: prof. dr hab. Teresa Matthews-Brzozowska
mgr inż. zootech. Karolina Maria de Groot-Andrałojć z Katedry Fizjologii i Biochemii Zwierząt UP w Poznaniu. Rozprawa doktorska pt. „Komórki syntetyzujące grelinę w wyspach trzustki w rozwoju płodowym człowieka oraz ekspresja w nich czynników transkrypcyjnych regulujących różnicowanie komórek wysp.”. Promotor: prof. dr hab. Krzysztof W. Nowak

mgr wychowania fizycznego Mariusz Sanocki z Firmy Farmaceutycznej Pfizer Polska z Działu Medycznego w Warszawie. Rozprawa doktorska pt. „Profilaktyka pierwotna zakrzepicy żył głębokich przy użyciu heparyny drobnocząsteczkowej w raku jajnika”. Promotor: prof. dr hab. Zbigniew Krasieński

Wydział Nauk o Zdrowiu

Stopień naukowy doktora nauk medycznych w zakresie medycyny otrzymali:

lek. med. Krystian Waraczewski. Rozprawa doktorska: „Ocena niedoboru witaminy K u chorych poddanych proktokolektomii odwróconej”. Promotor: dr hab. Tomasz Banasiewicz

lek. med. Żaneta Wareńczak-Florczak. Rozprawa doktorska: „Wpływ czynników prognostycznych na wyniki radiochemioterapii chorych na zaawansowanego raka szyjki macicy”. Promotor: dr hab. Andrzej Roszak, prof. UM.

mgr Renata Archacka, rozprawa doktorska: „Wpływ kompleksowego programu leczenia uzdrowskiego na sprawność fizyczną dzieci i młodzieży z nadwagą i otyłością”. Promotor: dr hab. Ewa Mojs

mgr Jolanta Sielska, rozprawa doktorska: „Diagnoza zachowań prozdrowotnych w aspekcie profilaktyki raka piersi u kobiet zdrowych”. Promotor: dr hab. Maria Danuta Głowacka

Wydział Farmaceutyczny

Rada Wydziału Farmaceutycznego nadała stopień doktora nauk farmaceutycznych: **mgr farm. Michałowi Romańskiemu**, asystentowi w Katedrze i Zakładzie Farmacji Fizycznej i Farmakokinetyki UMP; rozprawa doktorska: „Ocena parametrów kinetycznych i farmakokinetycznych treosulfanu i jego biologicznie aktywnych epoksy pochodnych w przewidywaniu zmian ich poziomów u chorych poddanych kondycjonowaniu przed przeszczepem komórek hematopoetycznych”. Promotor: prof. dr hab. Franciszek Głowka oraz uchwałę o wyróżnieniu rozprawy doktorskiej

Profesor Łucja Skibińska (1970-2004)

Mgr Łucja Gaweł rozpoczęła pracę naukową w listopadzie 1970 r. pod kierunkiem doc. dr Konrada Bolewskiego, ówczesnego kierownika Zakładu Chemii Fizycznej AM. Przedmiotem Jej badań,

stanowiących również temat pracy doktorskiej, była chemiczna modyfikacja dekstranu przez wprowadzenie do jego cząsteczki grup funkcyjnych reaktywnych w stosunku do niektórych małych cząsteczkowych substancji leczniczych w celu otrzymania połączeń o przedłużonym działaniu leczniczym, obniżonej toksyczności i o korzystnie zmodyfikowanych właściwościach fizykochemicznych. W wyniku reakcji z epichlorohydryną otrzymała eter 2-hydroksy-3-chloropropylowy dekstranu, który stanowił produkt wyjściowy do otrzymania dalszych bardziej aktywnych chemicznie pochodnych dekstranu. Zagadnienia związane z pochodnymi dekstranu przyczyniły się do uzyskania przez mgr Łucję Skibińską stopnia naukowego dr nauk farmaceutycznych w 1977 r. W 1980 r., po objęciu kierownictwa Zakładu przeze mnie, dr Ł. Skibińska zajmowała się zależnością między strukturą pochodnych pirydazyno-3,6-dionu i ich aktywnością cytostatyczną tzw. QSAR, we współpracy z Katedrami Farmakologii i Chemii Organicznej naszego Wydziału. Stwierdziła, że ze wzrostem współczynnika podziału Nernsta wzrasta również aktywność cytostatyczna badanych substancji. Zależność między aktywnością cytostatyczną i współczynnikiem podziału przebiegała zgodnie z równaniem Hanscha. Podobne zależności zaobserwowała między aktywnością cytostatyczną badanych pochodnych i ich wartością RM, wyznaczoną przy pomocy podziałowej chromatografii cienkowarstwowej. Związki charakteryzujące się najwyższymi współczynnikami podziału a więc również najwyższymi wartościami RM i największymi właściwościami hydrofobowymi mogą być łatwiej transportowane przez błony biologiczne, wywołując silniejszy efekt cytostatyczny.

Następnie zajmowała się dr Skibińska analizą leków (fenobarbitalu, 6-merkaptopuryny) w materiale biologicznym (mocz, krew) u dzieci leczonych tymi lekami na oddziale intensywnej terapii lub chorych na białaczkę (wspólnie z dr M. Chrzanowską).

Potem prowadziła badania w zakresie farmakokinetyki klinicznej metotreksatu (MTX) u dzieci z chorobami nowotworowymi (białaczka, chłoniaki) oraz u kobiet z rakiem sutka i mężczyzn z chłoniakiem złośliwym. Badania te byłyby niemożliwe bez ścisłej współpracy z Kliniką Onkologii, Hematologii i Transplantologii Pediatricznej oraz z Kliniką Onkologii AM w Poznaniu. Weszły one w skład habilitacji. Stwierdzono, że MTX przenika do krwi po podaniu dokanałowym, mimo istniejącej bariery mózg/krew, co należy uwzględnić w schemacie leczenia zwłaszcza dzieci będących w fazie leukopenii spowodowanej wcześniejszą terapią. Na podstawie dalszych badań wyodrębniono grupę dzieci szczególnie źle tolerujących terapię MTX. U tych dzieci obserwowano szczególnie mały klirens ogólnoustrojowy leku oraz nie proporcjonalnie duże stężenie MTX w sta-

nie stacjonarnym a także utrzymujące się przez długi czas stężenie cytotoksyczne tego leku. U tych dzieci schemat dawkowania leukoworyny winien być zmieniony.

W badaniach nad wiązaniem MTX z białkami osocza krwi wykazano zmniejszone wiązanie u pacjentów z chorobą nowotworową. Ponadto niektóre leki stosowane łącznie z MTX (endoksan, prednizon, winkrystyna, wikblasty-na i 5-FU) wypierają go częściowo z wiązania z albuminami. Kinetykę wiązania zinterpretowano na podstawie równania Scatcharda.

W 1993 r. uzyskała stopień dr hab. nauk farmaceutycznych z zakresu farmakokinetyki klinicznej, na podstawie opublikowanych prac monograficznych na temat farmakokinetyki zastosowania MTX w leczeniu chorób nowotworowych.

Po habilitacji nie osiadła na laurach, ale kontynuowała swoje badania naukowe na coraz wyższym poziomie. Wynikały one z faktu, że w ostatnich latach uważało się, że metabolity MTX a mianowicie 7-hydroksymetotreksat (7-OH MTX) i kwas 2,4-diamino-N10-metylopteroinowy (DAMPA) mogą znacząco wpływać na efekt terapeutyczny leku. Opracowała czułą i selektywną metodę HPLC z detektorem spektrofotometrycznym do oznaczania obok siebie MTX jak również jego metabolitów (7-OH MTX i DAMPA) w płynach biologicznych. Opracowanie nowej metody było możliwe dzięki zastosowaniu dodatkowego reaktora fotochemicznego. Jego promieniowanie UV powodowało rozkład fotolityczny rozdzielonych na kolumnie analitów do produktów posiadających fluorofor, umożliwiając zastosowanie detektora fluorescencyjnego o długości fali wzbudzenia 350 nm i emisji 436 nm.

Stwierdzono, że 7-OH MTX wolniej niż MTX ulega eliminacji z krwi u dzieci z ostrą białaczką limfoblastyczną, leczonych dużą dawką leku (3-5 g/m²). Jest to prawdopodobnie skutkiem silniejszego wiązania metabolitu z białkami osocza. Obserwowano stosunkowo słaby metabolizm MTX u dzieci z zapaleniem błony śluzowej jamy ustnej jako objawem niepożądanym. Duże stężenie metabolitu może w znaczący sposób hamować transport leku macierzystego do m.in. komórek błony śluzowej jamy ustnej, a tym samym zmniejszyć prawdopodobieństwo wystąpienia mucositis. Wynika stąd, że monitorowanie poziomu 7-OH-MTX we krwi może odgrywać istotną rolę jako wskaźnik ewentualności wystąpienia mucositis. Wiadomo z klinicznego punktu widzenia, że u wielu chorych problemem są stany zapalne błon śluzowych jamy ustnej w terapii MTX, mimo jego małego stężenia we krwi i prawidłowego klirensu ogólnoustrojowego. Generalnie przypuszcza się, że stopień biotransformacji może mieć istotny wpływ na skuteczność terapeutyczną MTX, na pojawienie się oporności na lek jak również na występowanie objawów ubocznych.

Etopozyd jest lekiem cytostatycznym z grupy podofilotoksyny, stosowanym m.in. w leczeniu ostrej białaczki limfoblastycznej zarówno u dzieci jak również u dorosłych. Prof. Skibińska opracowała metodę HPLC do oznaczania etopozytu całkowitego oraz jego frakcji wolnej

(niezwiązanej z białkiem), z zastosowaniem ultrafiltracji, która przede wszystkim decyduje o działaniu biologicznym w komórkach. Metodę tę wykorzystywała do monitorowania etopozytu u dzieci ze wskazaniem do transplantacji szpiku kostnego. Optymalizacja terapii ma na celu osiągnięcie możliwie największego efektu przeciwbiałaczkowego między innymi przez próbę przełamania oporności limfoblastów białaczkowych na etopozyd. Obserwowano korelację między stężeniem wolnego leku i poziomem albumin oraz liczbą leukocytów. Równoczesne podanie wraz etopozydem cyklosporyny A powoduje wzrost aktywnej frakcji wolnej etopozytu o około 75%. W tym przypadku należy się liczyć nie tylko ze zwiększonym efektem przeciwbiałaczkowym, lecz także z większym natężeniem objawów ubocznych. Dlatego monitorowanie etopozytu jest niezbędne, szczególnie w zmienionym schemacie terapii, poprzedzającej transplantację szpiku kostnego.

Celem kolejnych badań było określenie wpływu niektórych leków a mianowicie 6-MP, azatiopryny (AZA), trimetoprimu (TMP) i naproksenu (NPX) na biotransformację MTX do 7-OH-MTX w warunkach in vitro. 6-MP podaje się łącznie z MTX w terapii podtrzymującej remisję u dzieci z ostrą białaczką limfoblastyczną. AZA i NPX są podawane łącznie z MTX w leczeniu reumatoidalnego zapalenia stawów a TMP podaje się w zakażeniach często towarzyszących chemioterapii. Wszystkie badane leki w różnym stopniu hamowały powstanie metabolitu. Hydroksylacja MTX najsilniej była hamowana w obecności TMP. Skutkiem tego jest wydłużenie działania MTX, a także spotęgowanie działań niepożądanych. Potwierdzają to opisane w piśmiennictwie przypadki wystąpienia mielotoksyczności na skutek stosowania TMP w czasie terapii MTX. 6-MP i AZA obniżają metabolizm MTX w podobnym stopniu, o około 50%. U niektórych chorych na reumatoidalne zapalenie stawów, dobrze tolerujących długoletnią terapię MTX, zaobserwowano ostre skutki uboczne z chwilą podania AZA. Inhibicja hydroksylacji MTX przez AZA i 6-MP może wskazywać, że w powstawaniu 7-OH-MTX bierze udział, oprócz oksydazy aldehydowej, także oksydaza ksantynowa. W najmniejszy sposób na metabolizm MTX wpłynął NPX.

Kolejnym tematem były badania w warunkach in vitro kinetyki reakcji biotransformacji MTX do DAMPA. W badaniach tych wykorzystano kokarboksylazę G2. Wyznaczono podstawowe parametry kinetyczne reakcji. Prof. Łucja Skibińska była wybitnym znawcą zagadnień farmakokinetycznych, doskonałym nauczycielem akademickim oraz nietuzinkowym człowiekiem. Jako pracownicy Katedry Farmacji Fizycznej i Farmakokinetyki, Wydziału Farmaceutycznego i naszej Uczelni odczuwamy bardzo boleśnie Jej przedwczesne odejście

Chylimy z uznaniem czoła przed Jej dużym dorobkiem naukowym, wspaniałymi wykładami, seminariami i ćwiczeniami oraz wzorową koleżenością.

PROF. DR TADEUSZ W. HERMANN

Wiktor Degi
Ortopedia i Rehabilitacja

PATRONAT

PATRONAT MEDIALNY

www.ortopediapolska.pl

Miejsce obrad

Centrum Kongresowo-Dydaktyczne
Uniwersytetu Medycznego
im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Poznań, ul. Przybyszewskiego 37

Symposium

PROBLEMY ONKOLOGII ORTOPEDYCZNEJ

Poznań, 22 listopada 2013 r.

Organizator

Klinika Ortopedii Ogólnej, Onkologicznej i Traumatologii
Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

PATRONAT HONOROWY

Prof. dr hab. n. med. Jacek Wysocki

JM Rektor
Uniwersytetu Medycznego
im. Karola Marcinkowskiego
w Poznaniu

PATRONAT MERYTORYCZNY

Prof. dr hab. Julian Malicki

Dyrektor
Wielkopolskiego Centrum Onkologii

PROGRAM SYMPOZJUM

8.30–10.30 SESJA I

Prowadzący: prof. Piotr Rutkowski, prof. Andrzej Marszałek,
prof. Piotr Wysocki, dr hab. Maria Litwiniuk

Epidemiologia pierwotnych i przerzutowych nowotworów kości.
Polski rejestr nowotworów kości
prof. Piotr Rutkowski

Histopatologia nowotworów narządu ruchu
prof. Andrzej Marszałek

Zasady leczenia skojarzonego nowotworów
dr hab. Maria Litwiniuk

Zasady leczenia skojarzonego pierwotnych nowotworów kości
i tkanek miękkich u dorosłych
prof. Piotr Rutkowski

Zasady leczenia skojarzonego pierwotnych nowotworów kości
i tkanek miękkich u dzieci
prof. Marek Józwiak, prof. Jacek Wachowiak

Możliwości leczenia systemowego chorych z przerzutami
nowotworowymi do kości
prof. Piotr Wysocki

11.15–13.15 SESJA II

Prowadzący: prof. Tomasz Mazurkiewicz, prof. Piotr Milecki,
prof. Jacek Kruczyński

Leczenie przerzutów do kości napromienianiem
dr med. Aldona Karczewska-Dzionk

Rola radioterapii w leczeniu pierwotnych nowotworów kości
prof. Piotr Milecki

Sposoby rekonstrukcji kości po resekcji nowotworu
prof. Tomasz Mazurkiewicz

Endoprotezy nowotworowe. Wskazania, zastosowanie,
przykładowe sytuacje kliniczne
dr med. Waldemar Woźniak, dr med. Jacek Markuszewski,
prof. Jacek Kruczyński

Współczesne podejście do leczenia operacyjnego przerzutów
nowotworowych do kości
dr med. Jacek Markuszewski, prof. Jacek Kruczyński

14.30–15.30 SESJA III

Prowadzący: prof. Leszek Romanowski, dr hab. Jacek Kaczmarczyk,
dr med. Łukasz Kubaszewski

Specyfika leczenia nowotworów kończyny górnej
dr med. Piotr Czarnecki, dr med. Maciej Bręborowicz,
prof. Leszek Romanowski

Zaopatrywanie defektów kostnych po resekcji nowotworów
przerzutowych w lokalizacji kończynowej
lek. med. Karol Balcerkiewicz, dr hab. Jacek Kaczmarczyk

Możliwości leczenia operacyjnego nowotworów kręgosłupa
dr med. Łukasz Kubaszewski

15.30–16.30 SESJA IV

Prowadzący: prof. Andrzej Bohatyrewicz, prof. Piotr Majcher,
prof. Marek Woźniwski, prof. Jacek Kruczyński

Strategia postępowania i możliwości terapii powikłań chirurgicznego
leczenia oszczędzającego złośliwych nowotworów kości
dr med. Daniel Kotrych, prof. Andrzej Bohatyrewicz

Rehabilitacja narządu ruchu w chorobach onkologicznych
prof. Piotr Majcher

Fizjoterapia w dysfunkcjach układu ruchu po leczeniu
nowotworów złośliwych
prof. Marek Woźniwski

Propozycja reorganizacji onkologii ortopedycznej
dr hab. Jacek Kaczmarczyk

Zakończenie Symposium – prof. Jacek Kruczyński

www.onkologia-ortopedyczna.pl